

Europos Vadovų Taryba

Briuselis, 2016 m. gruodžio 15 d.
(OR. en)

EUCO 34/16

CO EUR 10
CONCL 5

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Dalykas: Europos Vadovų Tarybos susitikimas (2016 m. gruodžio 15 d.)
– Išvados

Delegacijoms pridedamos pirmiau nurodytame susitikime priimtų Europos Vadovų Tarybos išvadų.

I. MIGRACIJA

Išorės aspektas

1. Europos Vadovų Taryba primena savo spalio mėn. išvadas dėl rytinės Viduržemio jūros regiono dalies maršruto. Ji pakartoja savo įsipareigojimą laikytis ES ir Turkijos pareiškimo ir pabrėžia, kad svarbu visapusiškai ir nediskriminuojant įgyvendinti visus aspektus. Ji taip pat atnaujiną savo įsipareigojimą toliau teikti paramą valstybėms, per kurias eina Vakarų Balkanų maršrutas. Ji patvirtina Graikijos ir Komisijos parengtą ES ir Turkijos pareiškimo įgyvendinimo bendrą veiksmų planą ir palankiai vertina tai, kad Graikija jau ėmėsi pirmųjų veiksmų siekiant jį įgyvendinti. Europos Vadovų Taryba ragina visas valstybes nares užtikrinti spartų bendro veiksmų plano įgyvendinimą.
2. Naujasis bendradarbiavimui skirtas partnerystės modelis yra svarbi priemonė siekiant spręsti nelegalios migracijos ir jos pagrindinių priežasčių klausimus, visų pirma kiek tai susiję su centrinės Viduržemio jūros regiono dalies maršrutu. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina pažangą, padarytą įgyvendinant susitarimus su penkiomis Afrikos kilmės ar tranzito valstybėmis, ir tai, kad valstybėse partnerėse prisiimama didesnė atsakomybė. Remiantis šia patirtimi, būtų galima numatyti papildomus susitarimus ar kitas bendradarbiavimo formas, atsižvelgiant į turimus išteklius. Birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos išdėstyti partnerystės modelio tikslai turėtų būti integruoti į kitas ES ir jos valstybių narių išorės priemones ir politikos sritis. Europos Vadovų Taryba ragina valstybes nares toliau vykdyti ir stiprinti bendradarbiavimą pagal partnerystės modelį ir atidžiai stebės pažangą stabdant srautus ir didinant grąžinamų asmenų procentinę dalį.
3. Siekiant sustiprinti Valetos veiksmų plano bei partnerystės modelio įgyvendinimą, Taryboje pasiekus susitarimą dėl Europos darnaus vystymosi fondo ir EIB išorės skolinimo įgaliojimo, turėtų būti skubiai priimti atitinkami teisės aktai. Europos Vadovų Taryba šiuo požiūriu palankiai vertina tai, kad EIB pradėjo įgyvendinti savo atsparumo iniciatyvą Vakarų Balkanų šalims ir pietinėms kaimyninėms šalims.

4. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad reikia didinti paramą Libijos pakrantės apsaugos pajėgoms, be kita ko, vykdant EUNAVFOR MED operaciją SOPHIA, siekiant padidinti jų pajėgumą užkirsti kelią žūtims jūroje ir sužlugdyti neteisėto žmonių gabenimo verslo modelį. Tuo pačiu metu turi būti imtasi iniciatyvų siekiant suteikti remiamo savanoriško grįžimo galimybių Libijoje užstrigusiems migrantams ir užkirsti kelią pavojingoms kelionėms.
5. Europos Vadovų Taryba primena, kad svarbu skirti pakankamai išteklių Europos prieglobsčio paramos biurui (EASO) ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgoms. Ji palankiai vertina tai, kad EASO pradės įdarbinti paskirtą personalą siekiant užtikrinti stabilius ir tvarius pajėgumus. Be to, ji pakartoja, kad reikia išlikti budriems ir kituose maršrutuose, įskaitant vakarinės Viduržemio jūros regiono dalies maršrutą, kad būtų galima greitai reaguoti į pokyčius.

Vidaus aspektas

6. Bendras tikslas tebėra veiksmingas atsakomybės ir solidarumo principų taikymas. Pastaraisiais mėnesiais nuolat dedant pastangas peržiūrėti bendrą Europos prieglobsčio sistemą išryškėjo kelios sritys, kuriose esama konvergencijos, tačiau kitose srityse reikia dirbti toliau. Remiantis šio darbo rezultatais, Tarybos prašoma tęsti šį procesą siekiant užtikrinti bendrą sutarimą dėl ES prieglobsčio politikos kitos valstybės narės pirmininkavimo laikotarpiu.
7. Valstybės narės turėtų dar intensyviau dėti pastangas paspartinti perkėlimą Europos Sąjungoje, visų pirma nelydimų nepilnamečių perkėlimą, ir sparčiau įgyvendinti esamas perkėlimo į ES programas¹.

¹ Tai nedaro poveikio Vengrijos ir Slovakijos pozicijai, pateiktai dėl Tarybos sprendimo Nr. 2015/1601 pradėtame Teismo procese, ir Lenkijos, kuri įstojo į bylą siekdama paremti ieškovus, pozicijai.

II. SAUGUMAS

Vidaus saugumas

8. Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą įgyvendinti 2015–2020 m. Europos Sąjungos vidaus saugumo strategiją. Svarbus etapas – politinis teisėkūros institucijų susitarimas dėl Direktyvos dėl kovos su terorizmu; jį pasiekus turėtų būti skubiai priimti pasiūlymai dėl šaunamųjų ginklų ir dėl kovos su pinigų plovimu ir įgyvendinti nauji teisės aktai dėl keleivio duomenų įrašo (PNR). Europos Vadovų Taryba ragina veiksmingai bendradarbiauti su elektroninių ryšių paslaugų teikėjais, įsikūrusiais tiek ES, tiek už jos ribų.
9. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina susitarimą dėl peržiūrėto Šengeno sienų kodekso, kuriuo stiprinama sisteminga visų ES išorės sienas kertančių keliautojų kontrolė, ir ragina valstybes nares jį skubiai įgyvendinti, kartu atsižvelgiant į konkrečias kai kurių valstybių narių aplinkybes. Teisėkūros institucijos turėtų ne vėliau kaip 2017 m. birželio mėn. susitarti dėl atvykimo ir išvykimo sistemos, o ne vėliau kaip 2017 m. pabaigoje – dėl Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos, siekiant užtikrinti, kad būtų sistemingai tikrinami keliautojai, kuriems netaikomas vizos reikalavimas. Be to, ji ragina toliau užtikrinti informacinių sistemų ir duomenų bazių sąveikumą.

Išorės saugumas ir gynyba

10. Europiečiai privalo prisiimti didesnę atsakomybę už savo saugumą. Siekiant sustiprinti Europos saugumą ir gynybą sudėtingoje geopolitinėje aplinkoje ir geriau apsaugoti savo piliečius, Europos Vadovų Taryba, patvirtindama ankstesnius šios srities įsipareigojimus, pabrėžia poreikį padaryti daugiau, be kita ko, skiriant pakankamai papildomų išteklių, kartu atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes ir teisinius įsipareigojimus. Valstybių narių, kurios taip pat yra NATO narės, atveju tai atitinka NATO gaires dėl gynybos išlaidų. Be to, Europos Vadovų Taryba ragina sustiprinti bendradarbiavimą plėtojant reikiamus pajėgumus, taip pat įsipareigoti prireikus suteikti galimybę naudotis tokiais pajėgumais. Europos Sąjunga ir jos valstybės narės turi galėti ryžtingai prisidėti prie bendrų pastangų, taip pat prireikus veikti savarankiškai ir, kai tik įmanoma – su partneriais. Europos Vadovų Taryba tikisi, kad ne vėliau kaip iki 2017 m. pabaigos bus atlikta išsami mechanizmo *Athena* peržiūra;

11. Europos Vadovų Taryba patvirtina 2016 m. lapkričio 14 d. ir spalio 17 d. Tarybos išvadas dėl Visuotinės ES strategijos įgyvendinimo saugumo ir gynybos srityje, kurioje nustatytas ES tikslų mastas. Ji ragina vyriausiąją įgaliotinę bei valstybes nares vykdyti visapusišką su jomis susijusią tolesnę veiklą. Visų pirma, remdamasi Tarybos išvadomis, vyriausioji įgaliotinė artimiausiais mėnesiais pateiks pasiūlymų dėl civilinių pajėgumų plėtojimo, valstybių narių vykdomos metinės suderintos peržiūros gynybos srityje kriterijų, karinių pajėgumų plėtojimo atsižvelgiant į mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros (MTTP) ir pramonės aspektus, nuolatinių operacinio planavimo ir vykdymo pajėgumų strateginiu lygmeniu užtikrinimo, ES greitojo reagavimo padalinių aktualumo, galimybių juos naudoti ir dislokuoti stiprinimo, įtraukaus nuolatinio struktūrizuoto bendradarbiavimo, grindžiamo modulinio požiūriu ir galimų projektų nurodymu, elementų aspektų bei galimybių, nurodant galimus projektus, ir dėl to, kaip atsižvelgti į visus reikalavimus pagal iniciatyvą „Pajėgumų stiprinimas remiant saugumą ir vystymąsi“. Šiuo atžvilgiu Europos Vadovų Taryba ragina teisėkūros institucijas paspartinti darbą, susijusį su Komisijos pasiūlymu dėl pajėgumų stiprinimo remiant saugumą ir vystymąsi, kad 2017 m. pirmą pusmetį būtų galima pasiekti susitarimą.
12. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Komisijos pasiūlymus dėl Europos gynybos veiksmų plano kaip jos indėlį plėtojant Europos saugumo ir gynybos politiką ir pabrėžia, kad svarbu visapusiškai įtraukti valstybes nares, taip pat ragina visus susijusius subjektus tęsti darbą. Tarybos prašoma skubiai išnagrinėti susijusius Komisijos pasiūlymus. EIB prašoma išnagrinėti veiksmus siekiant remti investicijas į gynybos srities mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklą. Komisijos taip pat prašoma 2017 m. pirmą pusmetį pateikti pasiūlymus dėl Europos gynybos fondo įsteigimo, įskaitant valstybių narių kartu sutartą galimybę bendrai plėtoti pajėgumus.
13. Europos Vadovų Taryba ragina skubiai imtis tolesnių veiksmų, susijusių su 2016 m. gruodžio 6 d. Tarybos išvadomis, kuriomis įgyvendinamas Varšuvoje ES institucijų ir NATO vadovų pasirašytas bendras pareiškimas, vengiant veiklos dubliavimo ir užtikrinant ES ir NATO veiklos papildomumą hibridinių grėsmių, jūrų klausimų, kibernetinio saugumo, strateginės komunikacijos, gynybos pajėgumų, gynybos pramonės ir mokslinių tyrimų, pratybų ir gynybos bei saugumo pajėgumų stiprinimo srityse.

14. Europos Vadovų Taryba ragina sparčiai imtis darbo, susijusio su išorės saugumu ir gynyba, ir prašo Tarybos kovo mėn. pateikti ataskaitą, kad Europos Vadovų Taryba galėtų įvertinti pažangą. Tolesnes strategines gaires ji pateiks birželio mėn.
15. Europos Vadovų Taryba nuolat įtrauks į savo darbotvarkę su saugumu ir gynyba susijusius klausimus, kad galėtų reguliariai vertinti pažangą ir tuo pagrindu nustatyti tinkamus strateginius bei politinius prioritetus.

III. EKONOMINIS IR SOCIALINIS VYSTYMASIS, JAUNIMAS

16. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Taryboje pasiektą susitarimą dėl Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) veiklos pratęsimo; teisėkūros institucijos jį turėtų priimti 2017 m. pirmą pusmetį. Ji taip pat pažymi, kad Taryba jau yra pasirengusi vesti derybas su Europos Parlamentu dėl prekybos apsaugos priemonių modernizavimo.
17. Ji pakartoja, kokios svarbios yra įvairios bendrosios rinkos strategijos ir energetikos sąjunga, kurios turėtų būti baigtos kurti ir įgyvendintos ne vėliau kaip 2018 m. Iki to laiko reikia išspręsti tam tikrus itin svarbius klausimus². Ji palankiai vertina iki šiol padarytą pažangą ir ragina visas institucijas iki 2017 m. kovo mėn. įvyksiančio Europos Vadovų Tarybos susitikimo remtis šiuo postūmiu veiklai ir dar labiau plėsti užmojį, visų pirma itin svarbiose paslaugų ir bendrosios skaitmeninės rinkos srityse. Ji ragina panaikinti bendrojoje rinkoje likusias kliūtis, be kita ko, kliūtis laisvam duomenų srautui.
18. Europos Vadovų Taryba ragina toliau įgyvendinti Jaunimo garantijų iniciatyvą ir palankiai vertina didesnę paramą Jaunimo užimtumo iniciatyvai. Ji taip pat ragina tęsti darbą, susijusį su neseniai Komisijos paskelbtomis jaunimui skirtomis iniciatyvomis, be kita ko, susijusiomis su judumu, švietimu, įgūdžių ugdymu ir Europos solidarumo korpusu.
19. Europos Vadovų Taryba ragina Tarybą ir Komisiją įvertinti pramonės politikos integravimo į ES strategines iniciatyvas poveikį ir apsvarstyti galimybę imtis konkrečių veiksmų, kuriais būtų sustiprinta ir modernizuota bendrosios rinkos pramoninė bazė.

² Lenkijos atveju tai, *inter alia*, reiškia laisvę nustatyti savo energijos rūšių derinį ir energijos tiekimo saugumo užtikrinimą.

20. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, kad reikia baigti kurti bankų sąjungą sumažinant ir pasidalijant finansų sektoriuje kylančią riziką, laikantis tinkamos tvarkos, kaip nustatyta 2016 m. birželio 17 d. Tarybos išvadose dėl šiam klausimui skirtų veiksmų gairių. Todėl Europos Vadovų Taryba ragina Tarybą skubiai išnagrinėti neseniai pateiktus Komisijos pasiūlymus dėl finansų sektoriaus atsparumo didinimo.

IV. KIPRAS

21. Kipro Respublikos Prezidentui pateikus pranešimą dėl derybų dėl Kipro klausimo sprendimo, Europos Vadovų Taryba pakartojo remianti vykdomą procesą siekiant Kipro susivienijimo. ES, atsižvelgdama į tai, kad Kipras yra ir liks mūsų Sąjungos narys išsprendus Kipro klausimą, yra pasirengusi dalyvauti 2017 m. sausio 12 d. vyksiančioje Ženevos konferencijoje dėl Kipro.

V. IŠORĖS SANTYKIAI

Ukraina

22. Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą dėl tarptautinės teisės ir Ukrainos teritorinio vientisumo, taip pat ES ir Ukrainos asociacijos susitarimo sudarymo, įskaitant išsamios ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės sukūrimą. Asociacijos susitarimų tikslas yra remti šalis partneres joms siekiant tapti stabiliomis ir klestinčiomis demokratijomis, taip pat atspindėti strateginę ir geopolitinę svarbą, kurią Europos Sąjunga teikia regioniniam kontekstui. Todėl ratifikavimo proceso užbaigimas tebėra itin svarbus ES tikslas.
23. Atidžiai apsvarsčiusi 2016 m. balandžio 6 d. Nyderlanduose įvykusio referendumo dėl įstatymo, kuriuo patvirtinamas Asociacijos susitarimas, projekto rezultatus ir prieš referendumą Nyderlandų Ministro Pirmininko iškeltus susirūpinimą keliančius klausimus, Europos Vadovų Taryba atkreipia dėmesį į Europos Vadovų Taryboje posėdžiavusių 28 Europos Sąjungos valstybių narių valstybių ar vyriausybių vadovų sprendimą (priedas), kuriame atsižvelgiama į šiuos susirūpinimą keliančius klausimus visapusiškai laikantis Asociacijos susitarimo ir ES sutarčių.

24. Europos Vadovų Taryba pažymi, kad priede išdėstytas sprendimas 28 Europos Sąjungos valstybėms narėms yra teisiškai privalomas ir gali būti iš dalies keičiamas arba panaikintas tik jų valstybių ar vyriausybių vadovų bendru sutarimu. Jis įsigalios, kai Nyderlandų Karalystė ratifikuos susitarimą, o Sąjunga jį sudarys. Jei tai neįvyktų, sprendimas neteks galios.
25. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina 2016 m. lapkričio 24 d. ES ir Ukrainos aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatus ir pabrėžia, kad Sąjunga tebėra pasiryžusi plėsti ir stiprinti savo santykius su Ukraina atsižvelgdama į dabartinius uždavinius. Ji pripažįsta Ukrainos pasiekimus įgyvendinant reformas, kad būtų laikomasi Europos standartų, ir tai, kad ji įvykdė bevizio režimo su Sąjunga nustatymo sąlygas. Teisėkūros institucijų prašoma, kai bus patvirtintas patikimas sustabdymo mechanizmas, užbaigti Ukrainai ir Gruzijai taikomų vizos reikalavimų panaikinimo procedūrą.

Sirija

26. Europos Vadovų Taryba griežtai smerkia Sirijos režimo ir jo sąjungininkų, ypač Rusijos ir Irano, toliau vykdomą Alepo puolimą, be kita ko, tai, kad tyčia taikomasi į civilius gyventojus ir ligonines. Europos Vadovų Taryba skubiai ragina režimą ir Rusiją, taip pat visas Sirijos konflikto šalis nedelsiant įgyvendinti šias keturias neatidėliotinas priemones:
 - a) evakuoti gyventojus, užtikrinant jų saugumą ir orumą, iš rytinės Alepo dalies į jų pasirinktą vietą, prižiūrint ir koordinuojant Jungtinėms Tautoms. Civilinės gynybos ir civilinės administracijos nariai taip pat turi būti nekliudomai evakuoti prižiūrint Jungtinėms Tautoms. Pirmiausia turėtų būti evakuojami sunkiausiai sužeisti asmenys;
 - b) užtikrinti neatidėliotiną ir besąlyginę pagalbą bei apsaugą visiems rytinės Alepo dalies gyventojams, nediskriminuojant ir laikantis tarptautinės humanitarinės teisės, užtikrinant visapusišką galimybę Jungtinėms Tautoms ir jų partneriams nekliudomai patekti į veiksmų vietą siekiant tiekti būtiniausias prekes ir teikti skubią medicinos pagalbą visoje Sirijoje, kaip numatyta Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijoje 2258;

- c) užtikrinti tikrą visų medicinos darbuotojų ir įrangos apsaugą visoje šalyje, laikantis Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijos 2286, visų pirma Atmeh, Darkoush, Bab Al Hawa ir Bab Al Salamah pasienio ligoninėse;
- d) tarptautinė humanitarinė teisė turi būti taikoma ne tik rytinėje Aleppo dalyje, bet ir visoje šalyje, visų pirma visose tose vietovėse, kuriose buvo apsiausti civiliai gyventojai.

ES, kaip pagrindinė humanitarinės pagalbos Sirijos gyventojams teikėja, toliau dirbs, kad šie tikslai būtų pasiekti.

27. Karo veiksmai Sirijoje turi būti nedelsiant nutraukti. Globojant Jungtinėms Tautoms, ES konstruktyviai dirbs su visais partneriais, kad būtų vykdomas pereinamasis procesas, kaip susitarta Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijoje 2254. Šiuo tikslu Europos Vadovų Taryba prašo vyriausiosios įgaliotinės tęsti jos vykdomą tiesioginį bendradarbiavimą su visais atitinkamais partneriais. Už tarptautinės teisės pažeidimus – kai kurie iš jų gali prilygti karo nusikaltimams – atsakingi asmenys turi būti patraukti atsakomybėn. ES svarsto visas turimas galimybes. ES teiks paramą Sirijos atstatymui tik tada, kai bus ryžtingai imtasi vykdyti patikimą politinį pereinamąjį procesą.

Europos Vadovų Taryboje posėdžiavusių 28 Europos Sąjungos valstybių narių valstybių ar vyriausybių vadovų sprendimas dėl Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Ukrainos asociacijos susitarimo

28 Europos Sąjungos valstybių narių, kurių vyriausybės yra pasirašiusios Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Ukrainos asociacijos susitarimą (toliau – Susitarimas), valstybių ar vyriausybių vadovai,

atsižvelgdami į 2016 m. balandžio 6 d. Nyderlanduose įvykusio referendumo dėl įstatymo, kuriuo patvirtinamas ES ir Ukrainos asociacijos susitarimas, projekto rezultatus ir prieš referendumą Nyderlandų Ministro Pirmininko iškeltus susirūpinimą keliančius klausimus,

siekdami tuos susirūpinimą keliančius klausimus spręsti visapusiškai laikantis ES ir Ukrainos asociacijos susitarimo bei ES Sutarčių ir vadovaujantis ES siekiu stiprinti santykius su Ukraina,

atsižvelgdami į 2016 m. gruodžio 15 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas,

nusprendė patvirtinti toliau išdėstytas nuostatas, kaip bendrą susitarimą, kuris įsigalios Nyderlandų Karalystei ratifikavus Susitarimą, o Europos Sąjungai jį sudarius:

A

Nors Susitarimu siekiama palaikyti glaudžius ir ilgalaikius Susitarimo Šalių santykius, pagrįstus bendromis vertybėmis, juo Ukrainai nesuteikiamas į Sąjungą stojančios šalies kandidatės statusas, taip pat jis nereiškia įsipareigojimo Ukrainai suteikti tokį statusą ateityje.

B

Susitarimu dar kartą patvirtinamas bendradarbiavimas su Ukraina saugumo srityse, visų pirma kiek tai susiję su konfliktų prevencija, krizių valdymu ir masinio naikinimo ginklų neplatiniu. Juo Sąjunga ar jos valstybės narės nėra įpareigojamos suteikti kolektyvinio saugumo garantijas arba teikti kitą karinę pagalbą ar paramą Ukrainai.

C

Susitarimu nustatomas tikslas padidinti piliečių judumą, tačiau atitinkamai Ukrainos piliečiams arba Sąjungos piliečiams nėra suteikiama teisė be apribojimų gyventi ir dirbti valstybių narių arba Ukrainos teritorijoje. Susitarimas nedaro poveikio valstybių narių teisei nustatyti į jų teritoriją ieškoti samdomo arba savarankiško darbo atvykstančių Ukrainos piliečių priėmimo apimtis.

D

Susitarimu pakartojamas Sąjungos įsipareigojimas remti reformų procesą Ukrainoje. Susitarimu nėra reikalaujama, kad valstybės narės teiktų Ukrainai papildomą finansinę paramą, ir nekeičiama kiekvienos valstybės narės išimtinė teisė nustatyti savo teikiamos dvišalės finansinės paramos pobūdį ir dydį.

E

Siekiant sustiprinti Susitarimo Šalių santykius, esminis vaidmuo tenka kovai su korupcija. Pagal Susitarimą jo Šalys bendradarbiaus kovos su korupcija tiek privačiame, tiek viešajame sektoriuose ir jos prevencijos srityse. Šalių bendradarbiavimu teisinės valstybės srityje siekiama visų pirma sustiprinti teismines institucijas, padidinti jų veiklos efektyvumą, užtikrinti jų nepriklausomumą bei nešališkumą ir kovoti su korupcija.

F

Esminiai Susitarimo elementai – pagarba demokratiniams principams, žmogaus teisėms bei pagrindinėms laisvėms ir teisinės valstybės principo laikymasis, be kita ko, kaip nurodyta E skirsnyje. Šalys privalo įvykdyti savo prievoles pagal Susitarimą; bus stebima, kaip jos įgyvendinamos ir kaip užtikrinimas jų vykdymas. Pagal Susitarimo 478 straipsnį kiekviena Šalis gali imtis tinkamų priemonių prievolių nevykdymo atveju. Renkantis tinkamas priemones pirmenybė bus teikiama toms priemonėms, kuriomis mažiausiai trukdoma Susitarimo veikimui. Šios priemonės gali kraštutiniu atveju apimti bet kokių pagal Susitarimo nuostatas numatytų teisių ar prievolių sustabdymą.
